

Warszawa, 15 grudnia 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny

(druk nr 681)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa zmierza do wprowadzenia w art. 25 Kodeksu karnego nowego przepisu, który ma zapewnić poszerzoną ochronę tym osobom, które odpierając bezpośredni zamach w warunkach naruszenia „miru domowego” dopuściły się przekroczenia granic obrony koniecznej.

Zmiana art. 25 k.k., polegająca na dodaniu § 2a, określa kontratyp obrony koniecznej i przewiduje uchylenie karalności czynu osoby odpierającej zamach polegający na wdarciu się do mieszkania, lokalu, domu albo przylegającego do nich ogrodzonego terenu.

Instytucja ta nie będzie miała zastosowania w sytuacji, w której przekroczenie granic obrony koniecznej byłoby rażące, np. gdy sposób obrony czy też użyte w tym celu środki byłyby oczywiście niewspółmierne do zagrożenia wynikającego z zachowania napastnika.

Jak podniesiono w załączonym do projektu ustawy uzasadnieniu, w dotychczasowym orzecznictwie sądy zbyt rzadko stosują kryteria współmierności sposobu obrony, które gwarantowałyby efektywne korzystanie z kontratypu przewidzianego w art. 25 k.k, a najczęściej popełnianym błędem jest dokonywanie oceny niebezpieczeństwa zamachu z pozycji *ex post*.

Zdaniem ustawodawcy, osoba podejmująca obronę nie powinna podlegać karze, nawet w sytuacji przekroczenia granic obrony. Jeżeli jednak przekroczenie granic obrony koniecznej miałyby charakter rażący, osoba, której zarzuca się przekroczenie granic obrony koniecznej będzie mogła skorzystać z instytucji niepodlegania karze przewidzianej

w art. 25 § 3 k.k., to jest wtedy, gdy rażące przekroczenie granic nastąpiło pod wpływem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami.

Dodatkowo, nawet pomimo rażącego przekroczenia granic obrony koniecznej, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa jest efektem prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 1871).

Pierwsze czytanie projektu ustawy miało miejsce na 50. posiedzeniu Sejmu w dniu 26 października 2017 r.

Projekt skierowano do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Komisja przedstawiła sprawozdanie w dniu 22 listopada 2017 r.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 53. posiedzeniu Sejmu. Wobec niezgłoszenia poprawek ustawę niezwłocznie uchwalono na tym samym posiedzeniu Sejmu, w dniu 8 grudnia 2017 r.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator